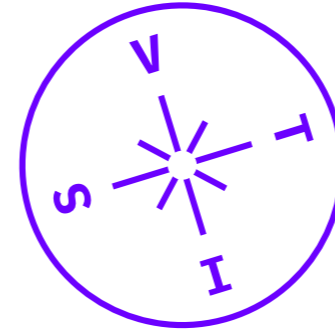

Prvi VTIS: Velika Britanija

Prvi VTIS: Velika Britanija

DRUŠTVO V TUJINI IZOBRAŽENIH SLOVENCEV

Kotnikova ulica 5
1000 Ljubljana
www.drustvovtis.si
E-naslov: info@drustvovtis.si

KOLOFON

Prvi VTIS: Velika Britanija

Osnovne informacije o študiju in življenju v Veliki Britaniji

AVTORJI: Bojana Selinšek, Lucija Vihar, Neža Vadnjal

IZDALO: Društvo v tujini izobraženih

Slovencev, Kotnikova ulica 5, 1000

Ljubljana

ODBOR ZA VELIKO BRITANIJO: info@drustvovtis.si

London, 2019

© Vse pravice pridržane.

Vsi predstavljeni podatki v brošuri so zgolj informativne narave. Za več informacij se obrnite na ustrezne institucije ter preverite njihove uradne spletne strani.

VSEBINA

Osnovne informacije o študiju in življenju v Veliki Britaniji	6
UVOD	
ŠTUDIJ	
POLETNA PRAKSA (INTERNSHIP) JE KLJUČNEGA POMENA	
KAKO IZBRATI ŠTUDIJ / UNIVERZO?	
POTEK PRIJAVE IN MOTIVACIJSKA PISMA	
Nastanitev	14
FINANCE	
VRSTE POSOJIL IN ŠTIPENDIJ	
Življenje v VB	18
CITIZENS ADVICE	
PRIJAVA NA UPRAVNI ENOTI	
ODPRTJE BANČNEGA RAČUNA	
ŠTUDENSKO DELO	
Hrana, trgovine, restavracije in podobno	20
TRGOVINE Z ŽIVILI	
ŠTUDENSKA MENZA	
TRŽNICE	
NAJBOLJ ZNANE VERIGE RESTAVRACIJ	
NAJBOLJ ZNANE VERIGE BAROV IN PUBOV	
KAVARNE	
OSTALE TRGOVINE Z UGODNOSTMI ZA ŠTUDENTE	
ZDRAVSTVO	
JAVNI PREVOZ	
POŠTA IN POŠILJANJE PAKETOV	
INTERNET IN MOBILNI OPERATERJ I	
DRUŽABNO ŽIVLJENJE	
ŠPORT IN KULTURA	
RAZLIČNE SKUPNOSTI	
Društvo VTIS	28
Spletni viri	30
ŠTUDIJ V VELIKI BRITANiji	
ŠTUDIJ NA ŠKOTSLEM	
FINANCE	
ŽIVLJENJE V VB	
TRANSPORT	
NAKUPOVANJE	
UPORABNE APLIKACIJE	
PREVOZ	
ZA ŠTUDIJ	

Osnovne informacije o študiju in življenju v Veliki Britaniji

UVOD

V Društvu VTIS želimo bodočim študentkam in študentom olajšati izbiro študija ter kasnejši prehod v življenje in študij na otoku, zato smo v brošuri Prvi VTIS-UK zbrali nekaj uporabnih tem. Brošura je narejena na podlagi lastnih izkušenj članic in članov, ki se zavedamo pomena sodelovanja in vrednosti kroženja ter izmenjave znanja. Kot je napisal Isaac Newton, "To, kar vemo, je kapljica, to, česar ne vemo, je morje." Zato na naslednjih straneh delimo nekaj kapljic v morje neznanega. Velika Britanija in jezik. Velika Britanija je največji otok Evrope in hkrati deveti največji otok na svetu. Polno ime Velike Britanije je Združeno kraljestvo Velike Britanije in Severne Irske in združuje Anglijo, Škotsko, Wales ter Severno Irsko. Čeprav se na prvi pogled zdi, da svojih jezikovnih sposobnosti ne boste mogli obogatiti na način, kot ga študenti, ki živijo v ne angleško govorečih državah, imate veliko prednost izpiliti angleščino na nivo naravnih govorcev. Za dodatne izzive se lahko učite katerega od drugih uradnih jezikov, kot so gelščina na Škotskem, valižanščina v Walesu in irska gelščina na Severnem Irskem. Tudi angleščina zveni drugače v različnih predelih otoka, kar lahko naredi kakšno sporazumevanje malo daljše, kot bi bilo sicer.

ALI JE POTREBEN CERTIFIKAT ZNANJA ANGLEŠKEGA JEZIKA OB VPISU NA UNIVERZO?

Če vaše šolanje pred vpisom na britansko univerzo ni bilo v angleščini, boste pred začetkom šolanja potrebovali certifikat znanja angleščine. Večina univerz sprejme različne certifikate in so fleksibilna glede roka za opravljanje le-teh. Za več informacij se obrnite na univerzo. V brošurah za vpis v posamezni program ponavadi povedo, kateri certifikat je potreben in kakšna stopnja naj bo dosežena. Dijaki mednarodne mature dodatnega certifikata ne potrebujejo.

V ČASU ŠTUDIJA

Univerze oziroma njihove študentske skupnosti marsikje ponujajo možnost, da pisne naloge (recimo eseje), oddane za ocenjevanje, pred oddajo pregleda naravni govorec. Ta možnost je odvisna od univerze oz. oddelka, kjer študirate.

PODATKI NA DLANI

Uporabne besede za vsak dan

Pint = krigl/velik kozarec (ponavadi piva)
Cheers = hvala
Ta = hvala
Loo = WC/toaleta
Lad/lass = fant/punca
Banter = hec/šala
Mate = prijatelj
Fresher = fazan/študent prvega letnika faksa
Quid = denar/funt
Flu jab = cepljenje proti gripi

ŠTUDIJ

Britanski visokošolski sistem ponosno zavzema najvišja mesta na svetovnih lestvicah tako po kvaliteti izobraževanja kot številu mednarodnih študentov. Spletne viri so navedeni na koncu brošure.

- Ponaša se z najvišje rangiranimi univerzami na svetu
- Teaching Excellence Framework: Znotraj Velike Britanije prejmejo visokošolske institucije TEF (Teaching Excellence Framework) označbo, ki nakazuje kako dobro je samo poučevanje znotraj univerze v sorazmerju z zadovoljstvom študentov.
- Mednarodno okolje in multikulturalnost
- Priložnost učenja in izboljšanja znanja angleškega jezika v naravnem govornem okolju
- Študentska posojila in štipendije
- Visoka možnost zaposlitve v tujini po študiju
- Velik delež svetovnega znanstvenega raziskovanja
- Poučujejo najboljši predavatelji na svetu
- Osamosvajanje in pridobivanje življenjskih izkušenj
- Manjša socialna varnost
- Drugačna hrana
- Visoki življenjski stroški
- Potreba po samostojnosti in samoiniciativnosti (še posebej na prestižnejših univerzah, ki so veliko bolj usmerjene v raziskovanje). Na veliko univerzah je manj ur posvečenih predavanju in vajah. Od študentov se pričakuje, da veliko tem pregledajo sami in si pridobivajo dodatne izkušnje ("transferable skills") z obštudijskimi dejavnostmi. Na začetku je to dostikrat šok in lahko povzroči občutek izgubljenosti.

POLETNA PRAKSA (INTERNSHIP) JE KLJUČNEGA POMENA

Poletni meseci so na večini univerz prosti, vendar se od študentov pričakuje (včasih to ni izrečeno), da izpopolnjujejo svoje znanje in si nabirajo dodatne izkušnje preko različnih pripravništev (še posebej, če se želite zaposliti v Veliki Britaniji). Nanje se je pogosto treba prijaviti že zgodaj spomladi. Britanske univerze imajo znotraj študentske organizacije veliko društev in klubov. Večina študentov se vključi v nekaj od teh društev, pogosto v upravne odbore, in si s tem pridobivajo vodstvene sposobnosti ter nova poznanstva. Izkušnja študenta: V Sloveniji slišim od prijateljev, da jih profesorji sami vabijo, da pri njih delajo v laboratoriju. V UK sem sam poskušal kontaktirati profesorje v drugem letniku in v 3/4 primerih nisem dobil odgovora. Priporočam, da se profesorju v e-mailu pokaže, da si prebral njegove članke in ni samo generičen e-mail. Če odgovora ni, se splača email poslati še enkrat (včasih je samo spregledan), ali pa do profesorja stopiti osebno. Vtis študentke: Če se želite zaposliti v UK, je zelo pomembno, da opravljate prakso v času počitnic. Večina ljudi v UK bo imela vsaj eno zaposlitev pred prvo zaposlitvijo in najbolj kompetitivne firme pričakujejo, da imajo diplomanti vsaj nekaj službenih izkušenj med študijem. Možnosti so odvisne glede na industrijo: npr. če želite delati v bančništvu, finančah ali pravi, predlagam da se v prvem letniku prijavite na Spring Week – t.j. en teden v firmi v času pomladnih počitnic. Prijave potekajo v 2. letniku in se začnejo že v času poletja za prakse v naslednjem poletju.

KAKO IZBRATI ŠTUDIJ / UNIVERZO?

Kriterijev, na podlagi katerih izbrati univerzo, je veliko... Zrcalce zrcalce na steni povej, katera najboljša univerza v deželi je tej ...

... Tam, kjer je trava bolj zelena ...

Malo za šalo, malo za res se britanski predavatelji pogosto šalijo, da je najboljša univerza tista, pred katero je več zelenih površin.

- Vsebina predavanj: preverite na čem je poudarek
- Širši vs. specifični programi: Širši program ponuja več fleksibilnosti, pogosto ima na voljo večina predmetov iz specifične smeri in če študent ugotovi, da ga bolj zanima specifičen program, se lahko prepiše. Seznam vseh programov je na voljo prek UCAS spletne strani. Prednosti specifičnih programov so nenavadno združenje smeri, npr. Physics with Sports Medicine in vključevanje drugih izkušenj (letnik v tujini ali praksa v industriji)
- Inovativni vs. tradicionalni programi in predavanja: Glede na osebno zanimanje preverite, kako izgledajo predavanja, saj se število kontaktnih ur zelo razlikuje, ponekod imajo veliko tradicionalnih predavanj, drugo bolj delavnice in lastno inovativnost.

- Profesorji in vodje programov: Programe oblikujejo profesorji. Dobro se je pozanimati o profesorjih na različnih oddelkih. Poglejte njihove izkušnje, povezovanje z industrijo, njihovo vizijo oddelka, itd.
- Prestiž oz. lestvica uspešnosti: Ta kriterij je lahko dober, saj imajo bolj znane univerze, kot sta Oxford in Cambridge, več denarja kot ostale in ga lahko investirajo v svoje študente. Oxford in Cambridge sta znana po tutorialih, ki jih imajo študenti po več ur na teden. Na tutorialih študenti v manjših skupinah pod mentorstvom utemeljujejo snov tedna. Tudi druge univerze imajo tutoriale, ampak so manj pogosti. Bolj znane univerze imajo tudi večji kljub alumnijev, ki omogočijo boljše karijerne priložnosti. Prestiž pa naj ne bo edini indikator, kako dobra je univerza. Včasih je lahko faks posebej dober v nečem specifičnem (npr. UoEssex je izjemen za kvantitativno politično znanost, BCU glasbeni konzervatorij), zato je odvisno od vaših ambicij.
- Kraj: Nekatere privlačijo luči in mestni vrvež Londona, drugi uživajo v prijetnem vzdušju malih mestec, kot je npr. Cambridge. Izven Londona (npr. Reading, Brighton, Bournemouth, Glasgow itn.) so življenjski stroški nižji, zato so študenti, tudi slovenski, razpršeni po celotnem otočju. V velikih mestih so na voljo izkušnje, ki jih v manjših ni, tako profesionalne kot življenjske. Dostopnost do letališča je bolj priročna. Denarnici prijazne univerze so predvsem na Škotskem in severu Anglije. Primer: Škotska. Na škotskih univerzah dodiplomski študij traja 4 leta, kar vključuje 2 leti, kjer zraven izbranega študija študenti opravljajo 'izbirne predmete', ki so lahko popolnoma nepovezani z izbrani študijem. Kombinira se lahko psihologija, fizika, francoščina in oceanologija. Zadnji dve leti sta fokusirani na izbran študij, ampak izbirni predmeti dopuščajo prehod v drug študij, če je študent predmete opravil z dovolj visoko oceno. To doda nekaj fleksibilnosti glede izbire, če si študent želi spremeniti fokus študija in prispeva k boljši splošni razgledanosti. Več informacij o univerzah na Škotskem in njihovem sistemu najdete v virih na koncu brošure. Škotska agencija Student award Agency Scotland (SAAS) pod pogojem, da je to vaš prvi študij, prevzame stroške šolnine za študente iz Škotske in EU.
- Kolidž: Nekatere univerze imajo kolidže (npr. Oxford, Cambridge, Durha), kjer vsak študent pripada enemu kolidžu in tam živi v prvem letu šolanja. Kolidž sistem je super, saj vsi študenti živijo skupaj in nastanitev se cenovno ne razlikuje – torej spoznate ljudi iz vseh okolij.
- Kampus: Nekatere univerze imajo kampus (t.j. vse na enem mestu), druge so razpršene po celotnem mestu. Kampus oblika univerz je bistveno bolj prijazna študentom, ker je vse na enem mestu in je druženje lažje, manj časa in denarja zapravite za prevoz od študentskih domov do predavalnic, vaj, knjižnice ipd.
- Dnevi odprtih vrat: Univerze večkrat na leto prirejajo open day, ki lahko pomaga pri izdelavi kriterijev za vašo izbiro univerze. Tudi, če niste na voljo v času dneva odprtih vrat, vseeno kontaktirajte international in admissions offices, saj se bodo verjetno z veseljem srečali z vami.
- Spletne strani in študentski forumi (viri na koncu brošure).

POTEK PRIJAVE IN MOTIVACIJSKA PISMA

Prijava (pošiljanje dokumentov) na večini programov poteka prek spletnega portala UCAS (Universities and Colleges Admissions Service). UCAS prijavnica vsebuje podatke o študentu in njegovem predhodnem izobraževanju, personal statement in priporočilno pismo. Na portalu si vsak študent lahko izbere 5 študijskih programov, na katere bo poslana njegova prijavnica. Rok za oddajo prijavnice je začetek oktobra za Cambridge in Oxford ter medicino, za vse ostale univerze in programe pa sredi januarja. Za programe z datumom prijave oktobra bo študent povabljen na razgovor, ki bo najverjetneje konec novembra ali v začetku decembra. Po intervjujih bodo univerze poslale ponudbo za vpis. Vsebovala bo podatke o tem, kakšne končne ocene študent potrebuje za vpis. Ko študenti dobijo odgovore vseh svojih univerz, se bodo nanje ustrezno uvrstili. Eno univerzo lahko izberejo kot prvo opcijo in eno kot rezervo. Če dijak po maturi doseže ocene, ki jih zahteva njegova prva možnost, bo na univerzo avtomatsko sprejet. Če se to ne zgodi, ampak njegove ocene zadostujejo pogojem druge opcije, bo avtomatsko sprejet na drugo možnost. V kolikor ne doseže ustreznih ocen, ima več možnosti. Pomemben čas za odločanje o tem je, ko britanski študenti dobijo rezultate mature (A-levels), to je avgusta. Takrat bodo univerze vidеле, ali so zapolnile vsa svoja mesta. Če ena izmed vaših izbranih univerz ni zapolnila svojih mest, vam bo morda ponudila mesto. Če se to ne zgodi, bodo na tisti dan univerze, ki so še proste, razpisala njihova prosta mesta v procesu, imenovanem Clearing. Clearing poteka hitro. Če vam je kateri izmed programov všeč in bi se nanj želel vpisati, je potrebno univerzo kontaktirati čim hitreje, saj se mesta zapolnijo na "first-come-first-served basis" (torej kdor prvi pride, prvi melje). Če je to neuspešno, ali če vam noben preostali program ni všeč, se lahko ponovno prijavite naslednje leto.

“Jaz sem imela kar težave s plačilom prijavnine preko interneta, tako da ne odlašati do zadnjega momenta. Pri meni je prijava trajala cca. 2 meseca, da sem zbrala vse potrebne informacije in listine skupaj brez pomoči gimnazije. Včasih je potreben prepis, overba, prevod spričevala (pri meni je bilo dovolj, da sem po mailu napisala, kaj predmeti pomenijo). Dobro je vedeti, da je 5 možnosti za prijavo v UK (preko UCAS-a) in univerze teoretično naj ne bi vedele druga za drugo. Verjetno pa realno ni tako. Splošno se je pokazalo pri mojih sošolcih, da veliko univerz, kot so Warwick, Bristol, Durham, Imperial ipd. (sploh Red Brick in Russel Group skupina) pobere tiste, ki so zavrženi na Oxbridge - skupno ime za Oxford&Cambridge, saj se lahko prijavite le na eno). Tisti, ki so sprejeli offer na Cambridgeu ali Oxfordu, vpisali so se pa tudi na le malenkost manj slovite univerze (npr. Imperial, Durham, Warwick, St Andrew's ipd.), od le-teh ponudbe niso dobili. Oxbridge daje svoje offerje bistveno prej, kot ostali faksi. V motivacijskem pismu (personal statement) morate zajeti obrazložitve za vsako omenjeno izkušnjo (krožki, hobiji, igranje instrumentov, študentska dela, osebni projekti). Vpisno službo bo zanimalo, kakšna je izkušnja, kako ste jo izvedli in kaj ste se iz nje naučili. Pri pisanju motivacijskega pisma so nepogrešljivi nasveti kolegov, ki že študirajo na študijskem programu, za katerega se zanimate. YouTube je poln dobrih nasvetov, dober vir je [spletna stran](#). Nekateri programi zahtevajo opravljanje sprejemnih izpitov. Informacije o vsebini, lokaciji in načinu izpitov so navedene na spletni strani posameznega izpita. Nekateri programi kandidate izberejo na podlagi intervjujev. Poleg standardnih vprašanj, ki jih navajajo priročniki za pomoč pri intervjujih, je pri intervjujih neprecenljiva pomoč študentov, ki so intervjuje že izkusili na lastni koži. Nasveti o Applying to British University so v virih na koncu.”

– IZKUŠNJA ŠTUDENTKE

Nastanitev

Iskanje in urejanje namestitve na daljavo je težko. Večina univerz študentom prvega letnika to olajša s ponudbo univerzitetnih študentskih domov, za kar se je potrebno prijaviti že spomladi (pred prihodom). Pri iskanju privatnih namestitev pogledajte spletne strani v virih na koncu in po Facebook skupinah, kjer študenti v podobnem položaju iščejo kolege, s katerimi bi lahko skupaj najeli stanovanje ali hišo. Nekaj izpostavitve glede nastanitve:

- Univerza ima morda svoj portal za sobe.
- Študenti začetnih letnikov so lahke tarče spletnih prevarantov in če se le da, svetujemo fizični ogled sobe/stanovanja pred kakršnimkoli plačilom.
- Nekateri univerze imajo "accommodation service", kjer oglašujejo privatna stanovanja, in vam lahko pomagajo.
- Pri večini stanovanj, ali v lasti univerze ali zasebnikov, je treba plačati deposit pred vselitvijo. Najemodajalec mora depozit naložiti v določeno shemo, ki jo kontrolira vlada, in vas mora o tem uradno obvestiti. Ko se izselite iz stanovanja in če ni povzročene nobene škode v njem, je ta depozit vrnjen. Depozit ne bi smel biti večji od 5 tedenske najemnine.
- Vedno več je tudi ponudb za ['Zero deposit scheme'](#)
- Če se odločite iskati nastanitev samostojno in ne preko univerze, bodite pozorni na mesečne stroške. Velikokrat niso vštet v najemnino in lahko prinesejo dodatnih 70-150£ na mesec.
- Preberite si nasvete na različnih spletnih straneh o bivanjskih pogojih: v Angliji so študenti oproščeni plačila city council tax. Na Škotskem ne rabijo plačati stroškov za vodo. Če najamete stanovanje preko agencije (Letting Agency), vam te od leta 2019 ne smejo zaračunati nobenih stroškov oz. administration fees.
- Od mednarodnih študentov se zahteva tudi garantor (oseba, ki garantira, da bo najemnina plačana). To je velikokrat starš, ki mora prikazati dovolj dohodnine, da lahko pokrije vašo najemnino. Potrebi po garanterju se da izogniti s plačilom najemnine za nekaj mesecev vnaprej.
- V kolikor imate težave z lastniki (landlords), vam lahko organizacije, kot sta Citizen Advice in Shelter, nudijo pravno pomoč. Večina univerz ima tudi pisarno, ki nudi pravno pomoč svojim študentom.

- Nastanitev med poletjem: Nasvet študenta: Če se študent na koncu šolskega leta seli v drugo hišo/dom, je ponavadi vmes obdobje, ko je "brez hiše", saj stara pogodba poteče, nova pa še se ne začne. Angležem je lahko, ker jih pridejo iskat starši z avtom in jim vse stvari pretovorijo domov. Za tujce pa menim, da je najlažje, če najdemo nekoga, ki bo ostal v hiši čez poletje in ga prosimo, če lahko vse pustimo pri njem. Če pa ima kdo veliko denarja, obstajajo podjetja, ki shranijo stvari študentov čez poletje.

FINANCE

Stroški študija: Doktorska mesta so v UK pogosto razpisana skupaj s štipendijo. V primeru, da niso, je vredno govoriti s potencialnim mentorjem, saj bo verjetno imel ideje o različnih virih financiranja. Dodiplomski študij v Angliji je 9.250 funtov na leto, najdražji študij v Evropi. Podiplomski študij (odvisno od univerze): povprečje je £11,000, sicer pa med £4,900 in čez £30,000 (recimo MBAs). Stroški najemnine: odvisno od lokacije (npr. soba v centru Londona je £700-1000 na mesec) Stroški hrane: približno 80-100 funtov na mesec, ali več (odvisno od standarda življenja)

VRSTE POSOJIL IN ŠTIPENDIJ

V Sloveniji štipendijsko sfero obvladuje Javni štipendijski, razvojni, invalidski in preživninski sklad Republike Slovenije (<http://www.skladkadri.si>). Štipendije podeljujejo tudi nekatere druge institucije oz. društva, kot so Mestna občina Ljubljana in Rotary klub, Lions Club.

- Zoisova štipendija (znaša približno 360 evrov na mesec)
- Ad Futura za študij v tujini: Večina slovenskih študentov se odloči za Ad futuro (naravoslovni študiji). Ad futura financira šolnino in določeno vsoto za življenjske stroške. Pri Ad futuri je pomembno razmisliti o pogojih. Pogodbe se spreminjajo iz leta v leto, pogosto vsebujejo člen, ki zahteva vrnitev v Slovenijo. Na Ad Futuro se je treba prijaviti že zgodaj, ponavadi spomladi v tistem letu, ko želite pričeti s študijem. V primeru, če študent še ne ve, na katero univerzo se želi vpisati, lahko odda nepopolno pogodbo brez informacij o univerzi in jo naknadno dopolni. Rezultati razpisa so znani šele pozno jeseni, kar je po tem, ko pričnete študij. Nekatere univerze dovolijo, da odložite plačilo do prejema štipendije, a je vseeno priporočljivo imeti rezervni načrt. Za štipendiste Ad Future sklad šolnino plačuje univerzam sam.
- Štipendije v Veliki Britaniji: preverite spletne strani univerz, njihova društva, kolidže, hardship fund. Ni nujno biti čisto brez denarja, da dobite njihovo štipendijo. Išcite tudi štipendije za študente iz vzhodne ali južne Evrope, saj se sploh na manjših univerzah trudijo za raznolikost mednarodnih študentov.
- V UK imajo študenti iz EU možnost najeti študijski kredit angleške vlade (<https://www.gov.uk/student-finance>).
- Študentsko posojilo v celoti pokriva letno šolnino. Posojilo odobri Agencija za študentska posojila (Student Finance England). Posojilo je za vse kandidate, ki predhodno nimajo zaključenega dodiplomskega študija.
- Vsako leto je potrebno znova vložiti dokumentacijo za posojilo, denar pa se prenese neposredno na račun univerze. Za vložitev prošnje za posojilo potrebujete osebno izkaznico ali potni list in izpolnjen formular, ki je dolg približno 30 strani.

- Študentsko posojilo v celoti pokriva letno šolnino. Posojilo odobri Agencija za študentska posojila (Student Finance England). Posojilo je za vse kandidate, ki predhodno nimajo zaključenega dodiplomskega študija.
- Vračanje posojila se začne, ko letni prihodki osebe, ki je prejela posojilo, presegajo £25,725 letno. Odplačuje se samo 9 % od tega, kar se zasluži čez ta prag. Posojilo po 30 letih zastara, zato se šolnina pogosto sploh ne plača nazaj v celoti. Več informacij [tukaj](#).
- Če plačujete šolnino sami, se jo lahko plača preko bančnega nakazila.

“Pomembno: za odobritev Ad Future izveste okoli novembra, a lahko se zgodi, da denar prejmete šele februarja. Jaz sem se zato prijavila na UK Gov loan (prijava je 20 min) in potem traja 6 tednov do odobritve posojila.”

– IZKUŠNJA ŠTUDENTA

Življenje v VB

CITIZENS ADVICE

Za kakršnakoli vprašanja, težave, osebne stiske, se obrnite na Citizens Advice. Poleg tega večina univerz nudi svojim študentom pravne, psihoterapevtske, svetovalne usluge ter nasvete pri pisanju CV-ja in iskanju službe.

PRIJAVA NA UPRAVNI ENOTI

Ko se na novo priselite v hišo/stanovanje (z izjemo študentskih domov), se je treba prijaviti na lokalni upravni enoti (council). Potrebno je tudi dati podatke o naslovu prebivališča, ker vam bo upravna enota mesečno zaračunala city council tax (podobno komunalni v Sloveniji). Študentom tega ni treba plačevati, a morate pri univerzi dobiti potrdilo o šolanju in ga poslati lokalni upravni enoti. Več [info](#).

ODPRTJE BANČNEGA RAČUNA

Odprtje bančnega računa je v UK je brezplačno in vsaka banka ima malo drugačne zahteve. Med študenti je priljubljena Lloyds, ostale večje banke pa so še HSBC, NatWest in Barclays. V porastu je tudi raba mobilnih bank, kot sta Revolut in Monzo, in sicer jih nekateri uporabljajo kot nadomestilo za račun na tradicionalni banki, drugi pa samo kot dopolnilo. Na primer z obema je veliko enostavneje nakazati denar prijatelju, menjalni tečaj je takšen, kot je dejanska pretvorba, Revolut omogoča tudi možnost različnih valut na svojem računu. Veliko študentov uporablja Transferwise za prenos denarja iz Slovenije v UK, ker je prenos cenejši kot na bankah. Večina klasičnih bank bo ob odprtju računa želela dokazilo o bivanju (proof of address), kar pomeni, da prinesete poštno pismo, ki je naslovljeno na vaše ime. Študentom lahko to pismo izda tudi univerza, ampak bodite pozorni, da bo naslovljeno točno na poslovalnico banke, kjer imate namen odpreti račun, ne samo splošno na ime banke. Novi bančni račun je potrebno prijaviti v Sloveniji na FURS.

ŠTUDENSKO DELO

Minimalna urna postavka za študente je £5.30; za starejše od 21. leta pa £6.70 na uro. Preverite, če vam program dovoli opravljanje študentskega dela: v Cambridgu je za dodiplomce prepovedano med trimestri. Podiplomci lahko poučujejo in asistirajo na vajah, s čimer se da primerno zaslužiti. Za delo si je potrebno urediti National Insurance number (davčna številka). Najlažje je dobiti delo v študentskem baru, knjižnici ipd. Univerza bo imela svoj portal, kjer lahko preverite odprta mesta.

“Priporočam Barclays student additions račun, s katerim lahko brezplačno nakažete denar v druge države. Nakazilo na svoj račun stane £0 iz Evrope in £6 iz drugih držav sveta.”

“Santander je pogosto na kampusih in ima dobre ugodnosti s študentskimi računi. Npr. zraven dobite zastojn še vozovnico za vlak.”

– IZKUŠNJI ŠTUDENTK

Hrana, trgovine, restavracije in podobno

TRGOVINE Z ŽIVILI

- Najdražje: M&S, Waitrose
- Cenejše: Sainsbury's, Tesco
- Najcenejše: Lidl, Aldi (slovenski Hofer), Asda (velika izbira in poceni dostava)
- Domači izdelki: Magaza Balkan Food (London), poljske trgovine
- skoraj v vseh mestih

ŠTUDENTSKA MENZA

- Odvisno od univerze: ponekod so na voljo menze s široko paleto hrane, marsikje pa so študenti glede hrane prepuščeni svoji iznajdljivosti in kuharskim sposobnostim. Od univerze (in pogosto študentske unije) je tudi odvisno, ali je hrana na univerzi cenejša od ostalih ponudnikov.
- Bloomsbury campus London: če študirate na Birkbeck University, SOAS, ali na UCL-u, je med 12-14:00 pred SOAS Food Studies Centre, t.i. "Food for All", kjer zastonj delijo kosilo mimoidočim študentom.

TRŽNICE

- Na primer v Londonu: Brick Lane market, Camden market, White Cross market, Spitafields market, Borough market, Victoria Park market, Mercato Metropolitano

NAJBOLJ ZNANE VERIGE RESTAVRACIJ

- O'Neills, Wagamama, Wasabi, Paul, Pret A Manger

NAJBOLJ ZNANE VERIGE BAROV IN PUBOV

- All bar one, The Alchemist, Samuel Smith pubs (najcenejša piva)
- Jazz bari
- Ronnie Scotts, Vortex Jazz

KAVARNE

- Costa, Cafe Nero, Starbucks

OSTALE TRGOVINE Z UGODNOSTMI ZA ŠTUDENTE

- Kozmetika: Superdrug, Boots (oboje ponujajo popuste za študente)
- Knjige: Waterstones, Blackwells, Foyles - popusti za študente v različnih oblikah
- Gumtree (kakršnekoli second hand stvari: elektronske aparate, rabljeno pohištvo, drugo opremo za stanovanje itn.)
- [Portal, kjer ljudje oddajajo stvari zastonj](#)
- Charity shops (dobrodelne trgovine, kamor ljudje prinesejo stvari zastonj in se zato prodajajo po nižjih cenah, izkupiček pa gre v dobrodelne namene; najdete vse možno: oblačila, knjige, dodatke, namizne igre, jedilni pribor itn): bolj znane so British Heart Foundation, Oxfam, Cancer Research UK, Barnardo's, British Red Cross
- Argos: kataloška prodaja v fizični trgovini, zelo poceni kuhinjske stvari in pripomočki za dom
- Staples ter Ryman: poceni šolske potrebščine
- Home base in B&Q: britanska OBI-ja, vrtnarija, DIY, itd.

Sunday Roast

Christmas Pudding with Brandy

Afternoon Tea and British elevenses (scones & tea)

ZDRAVSTVO

Vsi študenti v UK imajo dostop do zastoj zdravstvene oskrbe v okviru angleškega javnega zdravstvenega Sistema (National Health System-NHS). Dodatno zdravstveno zavarovanje ni potrebno.

→Ob prihodu se je potrebno registrirati pri GP (general practitioner), to je vaš osebni zdravnik. Univerze bodo pogosto svojim študentom na spletnih straneh priporočale ordinacije.

→Za obravnavo pri zasebnem zdravniku potrebujete prav tako naptnico GP zdravnika.

→Walk-in clinics (posebna vrsta ordinacij, kjer lahko brez predhodnega najavljanja dobite pomoč, nasvet, odvzem krvi itd.)

→Babylon app: zdravnika lahko pokličete kadarkoli preko aplikacije.

JAVNI PREVOZ

- Student Oyster Photocard (cenejši prevoz v Londonu)
- **Vlak:** V Veliki Britaniji je 2.563 železniških postaj. Železniški sistem je privatiziran in imajo 28 različnih operaterjev, ki navadno pokrivajo železniške proge glede na geografsko področje oz. regijo. Zemljevid tukaj. Nakup železniških kart možen na: [Trainline](#), [Greater Anglia](#).

Kako do poceni železniških kart?

Rezervacija karte preko spleta čim dlje časa vnaprej. [Rail card](#), stane 30 funtov na leto in prihranite 30 % zneska potovanja. Na voljo sta dva različna Railcard, in sicer za študente med 16-25 letom in 26-30 letom. V Londonu priporočamo, da povežete svoj Oyster card z [Railcard](#) in koristite popust tudi na podzemni. Railcard ni mogoče povezati s plačilnimi karticami (contactless), zato je najboljša plačevanje z Oyster card.

- **Avtobus:** V Londonu se plačujejo z Oyster card ali contactless, po ostalih delih UK pa se karte običajno kupijo na avtobusu. Na avtobusnih postajah bodite pozorni na SMS številko in QR kodo za dostop do urnika prihodov. V pomoč so lahko tudi aplikacije, na primer UK Bus Checker ali CityMapper.
- **Coaches:** Cenovno ponavadi najugodnejše potovanje, še posebej za daljše izlete ali na letališča. Znani operaterji so: National Express (Young Persons Coachcard za £30 za 3 leta (vse vožnje 1/3 ceneje) Megabus (popust z NUS card) Citylink (Škotska) Translink (Severna Irska).
- **Letalo:** Velika Britanija ima 24 letališč, kar pomeni, da je potovanje tako znotraj države (npr. med Škotsko in Anglijo) kot zunaj enostavno in dostopno. Najpomembnejša letališča so: London-Heathrow, London-Gatwick, Manchester, London-Stansted, London-Luton, Manchester, Glasgow, Belfast International, Edinburgh. Za iskanje letov je priročen [Skyscanner](#). Pogosto se spleta leteti v Italijo, na Hrvaško ali v Avstrijo in potem s prevozi [Goopti](#) do doma.
- **Taxi & Uber:** Taksiji so dražja oblika potovanja od javnega prevoza, a preko Uberja aplikacije lahko preverite, če je Uber na voljo v vašem mestu; je veliko cenejši od tradicionalnih taksijev. Če ne želite uporabiti uberja, pa so na primer "minicab", ki jih je treba naročiti, dosti cenejši od "black cab", ki ga ustaviš na cesti. Ostali taksiji so še: Kabbee, Panther Taxis.
- **Kolo:** Velika Britanija ni znana po urejenih kolesarskih poteh, a kolesarjev je vedno več, zato sorazmerno s tem narašča tudi kolesarska infrastruktura. V Londonu preverite kolesarske poti (še posebej znano cycling highway) na spletni strani Transport for London Routes & Maps. Za nakup rabljenega kolesa preverite spletno stran Gumtree in Facebook Marketplace. Uporaba čelade je zaradi lastne varnosti zelo priporočljiva, ampak ni kaznivo, če je nimate. Obvezna je uporaba ključavnice - najbolj zanesljiva je D-lock oziroma U-lock (na primer Kryptonite D-Lock With 4 Foot Kryptoflex Cable, ki stane približno 25 funtov na Amazonu). Če ne želite kupiti kolesa, so na voljo mestna kolesa: Santander bikes, Lime, Uber bikes.

POŠTA IN POŠILJANJE PAKETOV

Royal Mail je britanska poštna služba. Pošta navadno nima svoje stavbe, kot je to običajno v Sloveniji, ampak je del večjih trgovin, navadno drogerij, kot je Boots. Pošiljanje paketov se spleta preko: [Parcel 2GO](#), [Eurosender](#) (člani VTIS društva dobimo 10 % popust).

INTERNET IN MOBILNI OPERATERJI

Internet (broadband) - izbira je odvisno od lokacije bivanja. To find best broadband - Enter your postcode: <https://www.expertreviews.co.uk/technology/1406053/best-broadband-uk-internet-provider> Mobilni operaterji: Talkmobile, Asda mobile (ekvivalent nizkocenovnim trgovinam npr. Hofer). Vsi ponudniki imajo pay as you go pakete, ki so priročni, ker niso mesečna naročnina, ampak se plača sproti. Npr. če greste za mesec ali dva v Slovenijo, v tem času ne rabite obnoviti oz. plačati mesečnega paketa. Popularna pay as you go sta: Giffgaff (npr. paket za 8 £ vključuje 2GB podatkov, 500 minut pogovorov in neomejeno število sporočil) Three V večini študentskih domov dobite giffgaff kartico v welcome paketu prvi dan.

DRUŽABNO ŽIVLJENJE

Nasvet študentov: Kupite si "door stop", da imate lahko odprta vrata v študentskih sobah, kar pripomore k druženju. :) Za povezovanje z lokalno skupnostjo in sosedi pa uporabljajte aplikacijo Next Door. Za koncerte Sofar, za dogodke v Londonu pa preverite spletne strani kot so Secret London in Time Out.

ŠPORT IN KULTURA

- Vse univerze imajo za svoje student unions in znotraj tega različna društva ("societies") od športnih, plesnih do Harry Potter. So super način za spoznavanje ljudi in preizkusiti kaj novega.
- Športna društva so znana po "sports night", ki so ponavadi ob sredah. Takrat se vsa športna društva dobijo v študentskem baru.
- Fitnes: na primer Gym group, Easygym, Better Gym (popusti za študente)
- Kino: na primer Vue, Odeon
- Razstave in kulturni dogodki: uporabna stran je TodayTix in [Find your next event](#)

RAZLIČNE SKUPNOSTI

Za Slovence: Facebook skupine: npr. Slovenci v Veliki Britaniji, Slovenians in the UK, Slovenci v Londonu itd. British Slovene Society British Slovene Chamber of Commerce Veleposlaništvo: pišite jim, da vaš mail dodajo na seznam obvestil o dogodkih VTIS - V tujini izobraženi Slovenci Razno: Girl Gone International Fallowfield Students Group (FSG): The largest Uni community in the UK ([Facebook](#)) Družbeno omrežje [Meetup](#)

O Društvu VTIS

Društvo povezuje in zastopa interese slovenskih državljanov, ki se v okviru visokošolskega študija izobražujejo ali so se izobraževali oziroma opravljajo ali so opravljali raziskovalno dejavnost na izobraževalno-raziskovalnih ustanovah v tujini. Prizadeva si spodbujati medsebojno sodelovanje slovenskih strokovnjakov, ki delujejo v tujini, in njihovo sodelovanje z izobraževalnimi in raziskovalnimi ustanovami ter gospodarstvom v Sloveniji.

Po podatkih iz maja 2020 ima društvo več kot 1600 članov, ki živijo, delajo ali študirajo v več kot 51-ih državah sveta. Glede na razvejano članstvo ima društvo globalno prisotnost, vendar organiziramo dogodke lokalno, in sicer preko odborov po državah (le-teh je kar 14). Društvo organizira dogodke v ZDA, Veliki Britaniji, Franciji, Nemčiji, Belgiji, Nizozemski, Avstriji, Luksemburgu, Španiji itd., in seveda Sloveniji.

Vsi predstavljeni podatki v brošuri so zgolj informativne narave.
Za več informacij se obrnite na ustrezne institucije ter preverite njihove uradne spletne strani.

Spletni viri

Društvo ne posodablja brošure letno, zato vedno iščite najnovejši vir, ki trenutno obstaja. Kako izbrati program glede na prestiž in stroške Compare Universities: <https://universitycompare.com/compare/>

Times Higher Education (rankings in ogromno drugih informacij) <https://www.timeshighereducation.com/student/best-universities/bestuniversities-uk>

Guardian university league table (vsako leto nova): <https://www.theguardian.com/education/ng-interactive/2019/jun/07/universityleague-tables-2020>

The complete university guide (ranking in ostale info) <https://www.thecompleteuniversityguide.co.uk/league-tables/rankings>

Najboljše univerze, najlepši kampusi. <https://www.timeshighereducation.com/student/best-universities/best-universities-uk>

Six steps to choosing the right university (The Guardian): <https://www.theguardian.com/education/2018/may/29/how-to-choose-a-university>

Najboljše univerze 100 v Veliki Britaniji za študij v 2019-2020: <https://worldscholarshipforum.com/sl/uk-university-ranking-2017/>

The Russell Group: 24 leading UK universities: <https://russellgroup.ac.uk/>

World University Ranking: <https://www.topuniversities.com/subjectrankings/2019>

Najboljše razmerje med kakovostjo univerze in plačilom zanjo. V kvizu vpišeš, kje bi rad študiral, in izračuna povprečen mesečni izdatek za univerzo. <https://university.which.co.uk/advice/student-finance/whatsthe-average-cost-of-living-at-university>

Primerjava univerze glede na ranking in koliko stanejo: <https://www.gocompare.com/savings/degree-of-value/#>

Tuition fees: <https://www.savethestudent.org/international-students/aguide-to-uk-tuition-fees-for-eu-students.html>

ŠTUDIJ V VELIKI BRITANIJ

Universities and Colleges Admissions Service: <https://www.ucas.com/Applying to a British University>: <https://www.thecompleteuniversityguide.co.uk/international/studying-in-the-uk/applying-to-a-british-university>

Study UK: <https://study-uk.britishcouncil.org/find/choosing-university>

Universities and Colleges Admissions Service: <https://www.ucas.com/>

Spletni študentski forum, npr. www.thestudentroom.co.uk

Office for students: <https://www.officeforstudents.org.uk/>

The Student Room forum: <https://www.thestudentroom.co.uk/>

ŠTUDIJ NA ŠKOTSKEM

Study in Scotland: <https://www.scotland.org/study>

Going to university in Scotland: <https://targetcareers.co.uk/uni/choicesabout-uni/1013955-going-to-university-in-scotland>

Student award Agency Scotland: <https://www.saas.gov.uk/>

Nastanitev

Spareroom: www.spareroom.co.uk

MoveBubble (operira samo preko mobilne aplikacije): <https://www.movebubble.com/>

Open Rent: <https://www.openrent.co.uk/>

Zoopla: <https://www.zoopla.co.uk/discover/renting/student-rentingguide/#4wAOMtuc0rdu2V.97>

Rightmove: <https://www.rightmove.co.uk/student-accommodation.html>

Housing for women: <https://www.london.gov.uk/what-we-do/volunteering/search/housing-for-women>

Več informacij glede najemnine in na kaj biti pozoren:

<https://www.savethestudent.org/accommodation/tenancy-agreementchecklist.html>

https://www.thetenantsvoice.co.uk/advice_from_us/student-tenancyagreements/

<https://www.citizensadvice.org.uk/housing/renting-a-home/rentingwith-other-people/>

FINANCE

Uporabna stran, ki razdeli tuition fees na Anglijo, Wales, S. Irsko, in Škotsko:

<https://www.thecompleteuniversityguide.co.uk/universitytuition-fees/university-tuition-fees-and-financial-support/non-uk-eustudents>

Postgraduate fees and funding: <https://www.ucas.com/postgraduate/postgraduate-fees-and-funding>

<https://www.tricount.com/en/> - aplikacija za deljenje stroškov s cimri, na skupnih potovanjih

<https://www.splitwise.com/> - aplikacija za deljenje stroškov

<https://venmo.com/> - aplikacija za deljenje stroškov

<https://www.moneysavingexpert.com/banking/> - Money saving expert (npr. če vas zanima primerjava različnih ponudnikov za isto storitev, vam to naredi ta spletna stran)

Primer za student loan odplačilo: <https://www.moneysavingexpert.com/students/student-loans-tuition-fees-changes/>

ŽIVLJENJE V VB

Citizens Advice (Benefits, Work, Debt and money, Consumer, Housing, Law and courts, Immigration, Health): <https://www.citizensadvice.org.uk/>

Vladna stran: <https://www.gov.uk/>

National insurance number (NIN) (obvezna za študentsko delo): <https://www.gov.uk/national-insurance/your-national-insurance-number>
Renew your driver's license: <https://www.gov.uk/renew-driving-licence>

TRANSPORT

Transport for London <https://tfl.gov.uk/>

Železniške karte <https://www.thetrainline.com/>

NAKUPOVANJE

Groupon - online shopping deals (podobno kot kuponko)

Red Letter Days - vouchers

Amazon Prime: študenti imajo 50% popusta pri letni naročnini in prvi mesec zastonj.

Gumtree - podobno kot Bolha.com

Argos: kataloška prodaja v fizični trgovini, zelo poceni kuhinjske stvari in pripomočki za dom

Staples: poceni šolske potrebščine

AKTIVNOSTI

Aktivnosti v Londonu: Time Out London

Find your next event: <https://www.meetup.com/>

Secret London: <http://www.secret-london.co.uk/Welcome.html>

English Heritage: s članstvom zastonj vstop v gradove, parke, muzeje, zgodovinske objekte <https://www.english-heritage.org.uk/join/>

Societies: film society, quidditch society, wine society, cheese society, ex-Yugoslav society itn. Za vsakega se kaj najde. Če ne obstaja, pa najdete 2-3 ljudi in ustanovite svojo. <https://feverup.com/> - Discover the best experiences in your city

UPORABNE APLIKACIJE

Hrana: <https://toogoodtogo.co.uk/en-gb/about-us> - znižana hrana, ki bi sicer pristala v smetnjaku

<https://new.karma.life/> - podobno kot too good to go

<https://www.oddbox.co.uk/> - Farm-Fresh Colourful Fruit & Veg Rescued from Going to Waste

PREVOZ

<https://www.viavan.com/> - manj zanesljiv, ampak cenejši Uber, kjer se lahko novi potniki pridružijo med vožnjo

<https://citymapper.com/london> - transport app

<https://www.thetrainline.com/apps/get-a-link> - Trainline App za spremljanje vozniških redov, kupovanje kart

ZA ŠTUDIJ

<https://apps.ankiweb.net/> - Anki so flash cards za učenje z že predpripravljenimi seti vprašanj

<https://evernote.com/> - Evernote je super za zapiske

OSTALO

<https://goodonyou.eco/> - aplikacija, ki pomaga izbrati etična oblačila in dodatke

<https://www.spotify.com/is/> - glasbena aplikacija

Westminster City Save - če živite v določenem distriktu Londona (na primer Westminster), preverite, ali imate na voljo kartico za popuste NUS card/app: popusti za različne trgovine in ostalo

<https://www.totum.com/> - to je plačljiva NUS kartica. Večino popustov se da dobiti preko UNiDAYS, ki je zastonj, tako da predlagamo, da najprej pogledate tam, preden se odločite za nakup NUS kartice.

Unidays študentski popusti: <https://www.myunidays.com/SI/en-GB>

Student Beans študentski popusti - <https://www.studentbeans.com/uk>

Povsod je vredno vprašati, ali imajo študentski popust.

Save the Student <https://www.savethestudent.org/>